

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 24 PAZDZIERNIKA 1797 R. WE WTOREK.

Z Wiednia 24 Października.

Pomimo szczerey chęci dworu naszego zawarcia pokoju, zdaje się jednak iż przyjdzie do wojny. Propozycye Dyrektoryatu Francuzkiego nadto są twarde, i lubo Cesarz dla dobra ludzkości więcej już przyrzekł uczynić ofiar, niżeli w przedugodnych warunkach w *Loeben* podpisanych, obowiązał się; Dyrektoryat z tym wszystkim nie jest jeszcze z tego kontent; i coraz uciążliwsze podając kondycye, oddala pokoy tak długo i tak powszechnie oczekiwany. Słychać nawet, że dla zaokrąglenia Rzplitey Cisalpińskiej żąda odstąpienia *Triestu* i całego *Littorale* czyli brzegow nadmorskich *Austryackich*. Naydaley za tydzień, wiedzieć będziemy, czego się spodziewać mamy, tymczasem przygotowania wojenne trwają ciągle we wszystkich kraiah Cesarzkich.

Z Brunn 24 Października.

F. M. L. Baren *Mack* w ostatni piątek z *Laybach* do *Wiednia* przybył, d. 9. cały prawie dzień przepędził u Cesarza w *Laxemburg*, d. 11 do armii znnowu odjechał. Słychać, że jest umocowany do organizacyi w przypadku potrzeby pospolitego ruszenia w *Karniole*, *Karyntyi* i wyższej *Styryi*. — Gazeta nasza donosi, że czas do traktowania o pokoy do dnia 27 t. m. przedłużony został.

Z Klagenfurt 4. Października.

Z woyska Cesarzkiego które się dawniej ku granicom *Włoskim* posunęło, 8. batalionow piechoty, kilka regimentow jazdy, artylerya rezerwowa powrocily do

naszego miasta. Znaydują się przy nich F. M. L. Hrabia *Kollowrat* i Generałowie *Mitrowski* i *Kerpen*. — Generał komenderujący *Hotze* z sztabem generalnym w *Villach* został.

Z Graetz 7. Października.

Xiąże *Modeny* przybył tu wczoray z dworem swoim, zdaje się, że w mieście naszym czas nieiaki zabawi.

Z Londynu 3. Października.

Jeżeli wierzyć będziemy niektórym osobom mającym związki z Ministrami, to nieszczęściem nigdy mniejszey nadziei do pokoju nie było iak teraz, mimo tego nawet, że kuryerowie z Francyi do *Londynu* i z *Anglii* do Francyi są posyłani. Wczoray przybył tu znnowu jeden z depeszami do Lorda *Malmesbury*. Czyli wczoraysze depesze są pomyślniejsze iak przeszłe niewiadomo, lecz sądząc z tego, co iak słychać wczoray na radzie stanu postanowiono, nie wiele sobie obiecywać możemy. Miano albowiem udęcydować wydanie do wszystkich dworow Europejskich nie będących w wojnie z *Anglią* deklaracyi napisaney od Lorda *Malmesbury*, a od wszystkich Ministrów potwierdzoney względem traktowania o pokoy w *Lille*. Wielkim jest podobieństwem do prawdy, że Ministerium dla tego się wstrzymało z ogłoszeniem tej deklaracyi, że chciało oczekiwać wczorayszych depeszy. Lord *Malmesbury* bardzo jest słaby, zdrowie jego znacznie jeszcze ucierpiało przez poruszenia umysłu i mocne uczucia duszy w ostatniej negocyacyi.

Trzy liniowe okręty od floty Lorda *S. Vincent* wraz z 4 zabranami Hiszpanom do *Torbay* przypląnęły. Admirał ten żąda nowych posiłków które ma wkrótce będą posłane. — Oyciec *P. Sidney-Smith* odebrał niedawno wiadomość od swego syna będącego w *Paryżu*, iż się z nim tam przyzwolicie obchodzą, dodano mu do kompanii porucznika na tymże okręcie co i on wziętego. Ma nadzieję, że wkrótce do Anglii powroci.

Bank uwiadomił publiczność, że do końca tego miesiąca wszystkie Hiszpańskie talary zamieniać będzie na krajową monetę. Jak wiele tu jest fałszywych pieniędzy w cyrkulacji, z tego wnosić można, że u jednego z robiących fałszywe pieniądze następujące summy znalezione 550 pułgwineów, 22 gwineów, 1000 schillingów, 2000 pułschillingów, 50 Hiszpańskich talarów &c. W powszechności w ciągu 6. tygodni wydano w cyrkulacją do 15,000 fałszywych Hiszpańskich talarów. Nowy Lord Major którego teraz w *Londonie* obrano nazywa się *Beniamin Hamet*. — W *Dublinie* zaczęto teraz wołami ciężką artylleryą transportować. — Z *Filadelfii* mamy wiadomość, że tam teraz zaraźliwe choroby panują, dla czego wielu miejsce to opuszcza.

Zamieszania w Irlandyi, nie zupełnie jeszcze są uspokojone. Niedawno znaczna liczba skonfederowanych otoczyła kilka domów i broń w nich znajdującą się zabrała. — Pogłoską jest w tym królestwie, że tam wiele regimentów z Anglii przymarszeruje, tak że cała siła zbrojna z milicyą ma do 160,000 wynosić dla zasłonięcia kraju od wszelkiej napaści. Liczba ta jednak jest za wielka. — Angielczyk nazwiskiem *Potter* mający pozwolenie założenia fabryki porcellany przy *Sekwanie* na rozkaz Dyrektoryatu przyare-

szowany został, będąc oskarżony, że do spisku ostatniego należał.

Z *Londonu* 6. Października.

Wczoraj rano była rada stanu dla ułożenia odpowiedzi na depesze Dyrektoryatu, i Obyw: *de Clue* kurjer Francuzki w towarzystwie naszego *P. Shaw* wysłany z niemi został. Odpowiedź naszego ministerium ma bardzo do pokoju dążyć, domyślamy się tego z tąd, bo wżwyż wzmiankowana deklaracya do dworów Europejskich jeszcze ogłoszoną nie została. Kurjer *de Clue* z *Udine* do *Paryża*, a z tamtąd przez *Lille* był tu przesłany. Pod bytność jego w *Londonie* nikomu z nim przedstawiać nie pozwolono.

Anglia zupełnie jest zabezpieczona od napaści Francuzów, szczególniej brzegi *Essex*, *Norfolk* i *Suffolk*. — Dla zasłonięcia Irlandyi w samym porcie *Cork* 13 liniowych okrętów ma przez zimę zostać, gdyż rząd odebrał wiadomość, że Francuzi stale się trzymają ulubionego projektu wylądowania w Irlandyi. Mimo tego, że tak wielka armia jest na tej wyspie, spokojność jednak zupełnie przywrócić jeszcze nie można. Niedawno w miejscu jednym 400 sztuk strzelby i 600 pik znalezione. — Vice-Król Irlandyi d. 29 Września do *Dublinu* powrócił.

Z *Lizbony* piszą, że wojska nasze osadziły zamek *S. Juliana* panujący nad wielkim portem, a nawet i nad małemi będącemi w pobliżności. Słychać, że Ministrowie nasi uwiadomili Królową Portugali jako wierną aliantkę, że mimo traktatu z Francją flotta Angielska na zimę w porcie *Lizbońskim* zostanie i żyć będzie po przyjaźielsku z poddanymi Portugalskimi, jeżeli nic przeciw niej czynić nie będą, w przeciwnym zaś razie, postąpi sobie według okoliczności z tego się okazuje, że zajęcie zamku *S. Juliana* nakłoniło Kró-

lowe do nie ratyfikowania traktatu z Rzpłtą Francuzką ułożonego.)

Słychać, że Bank gotow jest pożyczyc Panu Pitt 2. miliony funtow (80. millionow zł: Pol:) lecz pod warunkami które mu 13 od sta na rok przyniosą.

Wydział skarbowy ukończył rostrząsanie interessow pieniężnych, powierzone mu od izby niższej. Cały rapport jego oświeca nas dokładnie o stanie W. Brytanii co do interessow skarbowych. Słychać, że szczególniey P. *Windham* Minister wojny z wielu punktow na przyszłym parlamencie będzie się musiał tłumaczyć, okazuje się albowiem, że znaczne summy płacone były osobom, które nic nie robiły, lecz we wszystkim na mniejszych officyalistow spuszczały się. — Flotta Kupiecka do Indyow zachodnich przeznaczona wypłynęła wczoray z *Portsmouth* pod słabym konwoiem, lecz przy pomyslnym wietrze.

Flotta Admirala *Duncan* krążąca dawniey przy *Texel* stoi na kotwicy w *Portsmouth* gdzie d. 9. Września przybyła. — Wczoray admiralicya zgromadzona była dla przyimowania ranionych maytkow i żołnierzy morskich do szpitala w *Greenwich*. Wielu bardzo chciało tam być umieszczonych, lecz tylko 3. do 400. przyjęto, gdyż reszta nie w służbie Krolewskiej, lecz w prywatney rany odnieśli. — Lord *Mornington* od kompanii Wschodnio Indyjskiej Gubernatorem Bengalu mianowany został. — Miał już Audiencyą pożegnania u Krola i wkrótce tam popłynie. — W ostatnich listach z *Calais* znajduie się, że *Sidney Smith* na słowo honoru od Dyrektoryatu na wolność wypuszczony został. Słychać, że Dyrektoryat żąda za jego wymienienie 1. Kapitana i 400. maytkow, nie wiemy czyli rząd nasz na to zezwoli.

Gdy *Kościuszko* d. 19. Sierpnia do *Filadelfii* przybył przywitano go strzelaniem z armat twierdzy, a gdy na brzeg wysiadł, wiadome mu czyniono honory. — Na wyspie *S. Krzystofa* w Indyach zachodnich trzęsienie ziemi od 5. Lutego do 26. Lipca ustawicznie czuć się dało. — Zniwo w Anglii w powszechności uważając nie bardzo jest obfite.

Wczoray obydwie izby Parlametu zgramadziły się, lecz tylko pro forma, gdyż sessyą ich do d. 2. Listopada odłożono.

Z Paryża 6 Października.

Pismo następujące dowodzi (wyraża dziennik urzędowy *Redaktor*) szczerą chęć Dyrektoryatu do ukończenia pomyslnego negocyacyi z Anglią.

„Z Lille to Vendemiaire (1 Paździ:)

Ministrowie pełnomocni Rzpłtey Francuzkiej do traktowania o pokoy z Anglią, mają honor uwiadomić Lorda *Malmesbury*, że kopią noty jego pod d. 23. Września 1797. przesławszy swemu rządowi, Dyrektoryat wyk: zlecił im oświadczyć, że nie przestał żądać pokoiu, że dał dowod nieobojętny swego sposobu myślenia, gdy rozkazał Ministrom pełnomocnym Rzpłtey żądać wytłumaczenia się kategorycznego względem władzy nadaney przez rząd Angielski swym Posłom, i krok ten nie mógł mieć innego celu, jak przyspieszenie pomyslue negocyacyi. Rozkaz dany Ministrom pełnomocnym Rzpłtey zostania w *Lille* po wyjeździe Lorda *Malmesbury*, jest nowym dowodem, iż Dyrektoryat żądał i przewidział powrot jego z pełnomocnictwem bez wybiegow i ktoregoby ograniczenie nie było pretextem do zwłoki w zawieraniu pokoiu. Takie są życzenia i nadzieie Dyrektoryatu wyk: który zalecił Ministrom pełnomocnym Rzpłtey, nieopuszczenia *Lille*, chybaby długa nieprzy-

tomność negocyterow nie zoftawiała żadney wątpliwości o chęci Krola W. Brytanii zerwania negocyacyi. Dla tego d. 25 *Vendemiaire* (16 Października) iest oznaczony, iako dzień do odwołania Ministrów pełnomocnych Rzplitey Francuzkiej w przypadku, iezeli na ten dzień Minister pełnomocny W. Brytanii do *Lille* nie powroci. Dyrektoryat wyk: mocno żałować będzie, iezeli negocyacya dwa razy rozpoczęta, pomyślnie ukończoną nie będzie. Lecz przekonanie iego i cała Europa oddadzą mu świadectwo, że rząd iedynie Angielki będzie przyczyną nieszczęść wojny. Ministrowie pełnomocni Rzplitey Francuzkiej upraszają Ministra Krola W. Brytanii, ażeby przyjął zapewnienie wysokiego ich szacunku. (Podpisano) *Treilhard, Bonnier.* Sekr: Leg: *Derché.*

Kuryer, który do naszych Pełnomocników w *Lille* przybył z *Londonu*, od czasu iak tam Lord *Malmesbury* powrócił, czyni nadzieie, że Ministerium Angielkie chce odnowić negocyacyą. — Słychać, że Lord *S. Helens* z pełnomocnictwem obszerniejszym zastąpi może miejsce Lorda *Malmesbury*.

Niektore dzienniki Angielkie (pisze Redaktor) umieściły zmyślone ultimatum Dyrektoryatu. Stosownie do tego osobliwszego pisma. Rząd Francuzki żąda zaszczerpiecia drzewa wolności w Irlandyi, obięcia przez Francyą portow *Plymouth* i *Portsmouth*, wypłacenia sobie 500 milionow &c: &c: lecz wyrok Dyrektoryatu wyżey wyrażony wskazuje, że się to z prawdą nie zgadza.

Dekret Rady 500 przed d. 4. Września wydany, zabraniający władzy wyk: otwierania listow z zagranicy lub zagranicę przesyłanych od rady starszych odrzucony został. — Liweranci wołyka bardzo są niekontenci z nominacyi Gen: *Angereau*.

Jeden z nich przyszedł do tego wodza chcąc z nim pewne umowy robić: „Idź do podobnych tobie (odpowiedział mu) nie znasz mnie gdy nie wiesz, że się wcale do liwerunkow nie mięszam. — Słychać, że wyprawa do *S. Domingo* pod komendą Gen: *Hedonville* ma bydź przedsięwzięta.

Zeszłey *Decadi* o 11 z rana Proboszcz *de S. Mery* odprawiał Mszą, gdy Theophilantropowie w tymże kościele zaczęli się zgromadzać, po mszy było kazanie, to ukończonym było przez wezwanie łagodne i oycowskie słuchaczow, ażeby ustąpili z kościoła braciom swym inney religii. Z początku było nieiakie szemranie, lecz się wkrótce uspokoiło. Muni-cypalność ogłosiła prawo o wolności nie ograniczoney wszystkich religii, ozdoby kościoła katolickiego zniknęły, i ustąpiono miejsca Theophilantropom. Jeden z nich miał mowę względem postuszeństwa prawom, uszanowania urzędników, wierności ku rządowi obowiązkach wzajemnych między obywatelami, nieśmiertelności duszy i zasadach moralności powszechnych wszystkim religiom. Ceremonia ukończyła się przez pieśni patryotyczne i składkę dobrowolną przeznaczoną na wspieranie nieszczęśliwych i wydatki tego wyznania.

W *Paryżu* wszystko iest w naywiększey spokojności. Publiczność bawi się teraz dwoma kopersztychami, ieden z nich wystawia „*Lot Pichegru*“, Generał ten w ubiorze reprezentanta stoi jedną nogą na ziemi, a drugą na okręcie: Z daleka widzieć się daie zamek *Chambord* na który zwraca oko żalospne, z kieszeni wypadają mu assygnaty Xiążęcia *Kondeusza* i przywilej na wstępe czerwona. — Drugi kopersztych iest z napisem „*Szczutka ludu*“, Lud wystawiony iest w postaci ogromnego *Herkulesa*, batalion strzelcow ar-

mii *Pichegru* szturm do posągu przypuszczają, drabiny są już do niego przytawione, na wyprężonej prawej ręce oddział szturmujących znajduje się. Lewą zaś wymierza szcztka i całą armią wywraca. Widać dzwony, krzyże, mitry, puginy upadające, widać jak atakujący na powietrzu umierają, a sława uwiecznia *Herkulesa* Francuzkiego.

„Adres do Armii Niemiec Generała *Angereau* najwyższego iey wodza. „

Koledzy! Gdyby śmierć wybierała swe ofiary, zbrodnia ze świata wygraną by była; lecz bez względu obok *Achillesa* sprząta *Tersita*, rycerza i zniewieściałego wyrodka. Wszystko pod iey ostrą kosą pada, czy to zbrodnia czy cnota, *Kato* nie mogąc przeżyć wolności swej oyczyzny własne swe szarpie wnętrzości, a na trupie iego jeszcze nie oftygł *Cesar* tron sobie stawia. *Hoche* w kwiecie młodości dopiąwszy szczytu chwały umiera, gdy przeciwnie *Pichegru* zbrodnię swe przeżył. Takie są wyroki ślepego przeznaczenia. Żołnierze! niech Iza wasza skropi grob bohatera, a odgłos powszechnej wzdardy niech zdrajce wyklina!

Tak długo zwodzeni, często zaniebani, a czasem zdradzeni, co za siły zbrojney, jakiego uczucia sławy, jakiego patriotyzmu tęgiego i mężney stałości potrzebowaliście, dla odparcia zrad, podejść, niedostatków wszelkiego rodzaju, niesmaków i wszelkich usiłowań *Austrii*! Bez wątpienia kto z czystą intencją i doświadczonym republikanizmem przewodniczy ludziom takim jak wy, może być pewnym zwycięstwa. Przejęty tą prawdą koledzy! nie wahałem się bynajmniej w przyjęciu tak ważnego obowiązku, jaki na mnie włożył Dyrektoryat przeznaczając mnie wam za Wodza. Znam całą wielkość powinności mojej, nie lekam się iey, bo was

cenic umiem.

Żołnierze! Szefowie konspiracyi royalistów nie zasiadają już więcej w Senacie, a gabinet Wiedeński nie ma pomocników w *Luxembourg*... Dyrektoryat wykdługo konspiratorami otoczony, był w niemożności sprawienia wam ulgi, teraz wspierany wiernymi Reprezentantami ludu, z czułością spogląda na wasze potrzeby. Środki nie odpowiadają jeszcze oycowskiej pieczołowitości iego! doznacie jednak wszelkiego rodzaju ulżenia. Wkrótce z zapasami przybędę do armii, umundurowanie całkowite mieć będziecie. &c. — Wszystkie moje momenta, zdolność i całego siebie poświęcam wam koledzy; ale ile wy odemnie spodziewać się możecie, tyle i ja mam prawo wymagania od was. Karność oddzielna od drobnoetek, nie upadająca, ale sprawiedliwa, surowa bez względu i prawdziwie republikancka być powinna. Patriotyzm i męstwo są to cnoty właściwe wam. Jeśliby się jednak znajdowali u was tacy, którzyby ich nie znali, niech wystąpią z waszych szeregów, niech się oddalą. Nieprzyjaciele wolności nie powinni dzielić z wami sławy rycerskiej.

Żołnierze! niech się wasze męstwo zapali ogniem świętym miłości oyczyzny, a energia niech zatrzwoży nieprzyjaciół wewnętrznych i Zareńskich &c.

Powiadają, że *Cesarz* nagle werbuje. Pędzą nieszczęśliwych, gwałtem orderwanych od pługów, dla pomnożenia liczby wojska iego. Prożne usiłowania! *Francya* przywrócona do energii republikanekich ustaw, cała jest armią, ktorej my tylko przednią straż składamy. W reszcie jeśli nieprzyjaciel będzie się jeszcze upierał, jeśli odrzucając propozycje pokoiu od rządu naszego podane, będzie chciał rozlew krwi; niech tak będzie! uczyni mu

się zadosyć! przez wspaniałość naszą stał się wymagającym; bądźmy więc znowu fraszerni &c. &c. (podpis) *Angereau*.

Gdy różnica między liczbą niewolników marynarzy Angielskich i naszych ztąd szczególniej pochodzi, że kaprowie nasi zabranych nieprzyjacielskich matkow na morzu, zaraz wypuszczali na wolność, przeto dawne w tym względzie urzędzenia rząd nasz ponowił. — Na dobra emigrantów, którzy tylko tymczasowie z listy wymazani zostali, a stosownie do praw nowych z krajów Rzplitey ustąpić muszą, sekwestr znowu włożono. Wojska nasze w osadach tak iako będące we Francyi mają być uorganizowane, Konstytucya także wprowadzona tam zostanie. — Dla żołnierzy, którzy mniejszey wagi przewinienia popełnili, pardon ogłoszono. — Oyciec *Gen: Hoche* i wdowa po *Gen: Marceau* po 2,000 liwrow pensyi otrzymali. — W przyłączonych departamentach zabronione jest noszenie na miejscach publicznych dawnych duchownych sukni. — Komendant tutejszy *Lemoine* mianował kommissyą do sądzenia aresztowanych tu emigrantów, którzy się w czasie naznaczonym z kraju nie wynieśli. — Podatek sęplowy na pisma publiczne jest zmniejszony. — *Chazal* proponował w tych dniach w radzie 500 wygnanie z krajów Rzplitey wszystkich nauczycieli nie-republikanckich, co do deputacyi odesłano. — Niektóre dzienniki piszą ieszcze, że *Gen: Clarke* jest odwołany z *Udine*, lecz w pismach urzędowych nic się o tym nie znajduie. — Miejsce jego w topograficznej kancelaryi dane jest *Ob. Audouin* bywyszemu dawniey przy *Ob. Pache* Ministrze wojny, z obowiązkiem pisania dzieiów kampanii republikanckich. — *Gener. Berthier* do armii Włokiej powrócił, *Angereau* odiechał także do armii Niemiec-

kiej. Przynim iako generalny Sekretarz wojska jest *Ob. Mehee*, znany z przykładania się do redakcyi dziennika patriotycznego w R. 1789.

Lubo niektóre dzienniki pisały, że *Gen: Berthier* został Ministrem wojny, jednak się to dotychczas nie sprawdziło. *Scherer* na swoim urzędzie ile okoliczności wymaga, bardzo jest czynny. Znany *S. Christof* jest złapany i siedzi w więzieniu. — *Gen: Grillon* zapalony patriota komendantem został *Morsylli*. Gdy spostrzeżono, że wielka liczba emigrantów mając zagraniczne paszporta, iako cudzoziemcy we Francyi się bawią i z jednego departamentu do drugiego jeżdżą, przeto rada 500 postanowiła, iż wszystkie paszporta przed d. 4. Września wydane, mają być nie ważne, i dla otrzymania innych do administracyi departamentowych udawać się potrzeba. — Względem dobr narodowych uchwaliła wczoray, że kupujący je, gdy złoży zaraz 4tą część ich wartości, a drugą 4tą część w pierwszej dekadzie, staie się prawnym właścicielem. Nowa loterya uorganizowana już została. Stosownie do obrachunku Ministra skarbu, 200 millionow dane Dyrektoryatowi na wydatki w 4tym roku Rzplitey, wyniosły tylko rachując na metalowe pieniądze 8,910,395 liwr: Z tych wydał 4,954,223. Tayne wydatki wynoszą tylko 72,935 liwrow. — Minister marynarki żądał od Dyrektoryatu wsparcia inwalidow, w piśmie swym tłumaczył się, iakoby ich kollega, władza wyk: przesłała to do rady 500.

Kaprowie nasi znaczne znowu zdobyte porobili. Jeden z *Boulogne* zabrał o pół mili od brzegów Angielskich 7 okrętow naładowanych żywnością. Kaper *Succes* z *Rochelel* w 2ch dniach 3 okręty zdobył; kaper *Indien* wziął Angielski okręt *Antigua* pod mocnym konwoiem z *S. Vin-*

cent do Anglii płynący; kaper *le Tigre*, zabral 3 Portugalskie okręty; kaper *les droits de l'homme*, wziął także 2 Portugalskie okręty z winem; kaper *Lugdun* zdobył w swym krążeniu 9 nieprzyjacielskich okrętów. &c.

Z Hagi 10 Października.

Flotta Hollenderska pod komendą Admirała *de Winter* zeszytej Soboty z rana z *Texel* wyszła pod żagle. Składa się z następujących okrętów: *Wolność*, *Jupiter*, *Stany Generalne*, każdy o 74 działach, *Brutus* o 72, *Cerberus*, *Harlem*, *Leyden*, *Równość*, *Admirał de Vries* każdy o 68, *Wassenar*, *Herkules* o 64, *Delft*, *Aalkmaar*, *Batavier*, *Bechirmer*, każdy o 65, *Mars*, i 2 fregaty o 44, 2 fregaty o 36, 1 o 32, 1 o 24, 4 okręty o 18, 2 o 12 armatach w ogólności 17 liniowych okrętów 12 fregat i kutterów. — Znayduie się na flocie 7ma pułbrygada do *Suriname* przeznaczona, reszta wojska na garnizonach rozłożona. — Rozkaz do wypłynienia na morze tak potajemnie był dany, że nikt prawie o tym nie wiedział. — Wczoraj Prezydent doniósł o tym urzędownie Zgromadzeniu narodowemu. Oddalenie się od brzegów floty Angielskiej Admirała *Duncan* wypłynienie naszej ułatwiło. — Administracya Prowincyi Hollandyi dla zapłacenia pozostałych podatków z roku 1796 i 97 pożyczkę dobrowolną z prowizyą 5 od sta otworzyła. — Wojska Francuzkie na żołdzie naszej Rzpltey będące rozpoczęły już marsz ku *Renowi*. — Niektorzy utrzymują, że Dyrektoryat nie odrzucił zupełnie propozycyi do pokoju podanych od Anglii po powrocie Lorda *Malmesbury* do *Londynu*. — Zgromadzenie narodowe ważnym teraz zatrudnia się przedmiotem. Na żądanie Reprezentanta *Hoof* wyznaczono Kommissyą mającą rozstrząść i potrzebny projekt podać względem

dawnego regulaminu dla Reprezentantów, przez który władza ich w wielu rzeczach bardzo była określona. — Oskarżony nie dawno w Konwencyi o arystokracją *Brandt van Brandis* żądał od swoich przeciwników dowodów na to, ażeby się mógł dostatecznie wytłomaczyć.

Z Bruxelli 5 Października.

Gen. *Bonnard* otrzymał najwyższą komendę w Niderlandach na miejscu Gen. *Souham*. Wszystkie wojska w nowo przyłączonych departamentach są w marszu ku *Renowi*. Młodzież pierwszej rekwizycyi jest wszędzie poszukiwana, z fortecy wiele bardzo amunicyi wojenney, a z całego kraiu wiele żywności do wojska Francuzi przesyłają, słowem wszystkie przygotowania przepowiadające bliskie rozpoczęcie czynności nieprzyjacielskich są robione. Gen. *Angereau* wkrótce jest nad *Renem* spodziewany, równie ma mieć obszerną władzę jak *Buonaparte* w krajach Włoskich, tymczasem odezwę do armii Niemiec wydał. — Stosownie do prawa 5. Września blisko 6,000 osob na liście Emigrantów zapisanych z familii po większej części majątnych i osiadłych, Belgium opuścić muszą. — Legacya Francuzka w *Lille* oczekuje ieszcze powrotu Lorda *Malmesbury*. W mieście tym niedawno emigrant jeden był rozstrzelany, los podobny wielu innym zagraża.

Z Wenecyi 26 Września.

Na projekt OOb. *Dandolo* i *Juliani*, został tu sąd najwyższy ustanowiony. — Jeżeli się wojna rozpocznie, w ten czas znaczny korpus Wenetów do armii Francuzkiej przyłączy się. — Pod wielką karą zakazano tu piekarzom, ażeby się z miastem nie oddalali dla tego, żeby chleba podostakiem było. — Żaden z Wenetów iakiegożkolwiek bądź stanu, nie ma być uwolniony od służenia w gwardyi narodowej,

choćby też znaczne summy chciał zapłacić. — F. M. L. Cesarzki *Provera* ma obióć na miejscu Gen: *Colli* kommandę nad woyskiem Papiezkim. — Będący tu na garnizonie Francuzi obchodzili d. 22 z wielką wspaniałością rocznicę fundacyi Rzpłtey, Muncypalność rozdała pomiędzy nich 12 tysięcy liwrow dla okazania dowodu swojej wdzięczności.

Flotta nasza składająca się teraz z 13 liniowych okrętów i 7 fregat, nazwisko floty *Cisalpińskiej* otrzyma.

Z Bononii 28 Września.

Część legii cudzoziemskiej która tu w liczbie 3000 ludzi stała, pomarszerowała ku wielkiej armii do *Mestre*, gdzie główna iey będzie kwatery. W drodze złączą się z nią mały korpus teyże legii z Lombardy, i korpus który do *Vernio* był pociągnięty.

Kommandant nasz General Francuzki *Ballaud* wyjechał z tad dla obióćia kommandy woysk stojących w *Wenecyi*. Gen: *Meyer* obeymie tu kommandę na miejscu iego.

Z *Forli* donoszą, że legia Romanii lubo ieszcze nie dokompletowana pociągnięta ku *Rimini*. Słychać, że wsiądzie na statki.

Z Wenecyi 30 Września.

Wczoray ogłoszono tu proklamacyą Gen: *Baraguay d'Hillier* do młodzieży Weneckiej zachęcającą ją, stosownie do rozkazu Generała kommanderującego, aby kompanią letkiej jazdy uformowała. Każdy ochotnik własnym kosztem ma się ekwipować. W proklamacyi tey następujące są wyrazy: „Interes Włoch wymaga, aby młodzież wzięta się do broni. Trzeba, aby chorągwie Włoskie złączyły się z Francuzkami sztandarami. Kilka już batalionów Cisalpińskich i Weneckich przyłączyło się do woysk naszych &c. &c.

W tych dniach zawinęło tu 8. tartan

Francuzkich, które wysadziły część legii cudzoziemców, która stała w *Ankonie*.

Od granic Włoskich 6 Października.

Francuzi robią ciągle najmocniejsze przygotowania do rozpoczęcia wojny. Fortece są opatrzone w amunicyą, zgromadzili bardzo wiele wina, wódki, sucharów, &c. Jeżeli przyjdzie do rozpoczęcia się kampanii, straszniejszą ieszcze będzie iak przeszła. Woyska Austryackie i Francuzkie w znaczney są liczbie. — Kawalerya republikańska jest dobrze uieźdzona, artyllerya w najlepszym stanie i cała armia nowo ubrana. — Woysko Sardyńskie posiłkowe w liczbie 10,000. w gotowości jest przyłączyć się do głównej armii.

List z *Wenecyi* pod datą 4. t. m. zawiera w sobie: „D. 2. t. m. stanął tu kuryer z *Passeriano* i Ob: *Dandolo* doniosł naszej muncypalności, że na rozkaz Gen: *Buonaparte* cały kray Wenecki ma zostać pod jednym rządem aż do pokoju. *Isrya*, *Dalmacya* i *Albania Wenecka* mają być uważane iako należące do niego i przez osobnych deputowanych będą reprezentowane, lubo od woysk Cesarzkich są zajęte. Spodziewany tu jest znowu *G. Berthier* dla uorganizowania nowego rządu.

Rząd Cisalpiński ustanowił Loteryą krajową. Fundusz iey wynosi 5 i pół miliona liwrow zahypotekowanych na dobrach Maltańskich teraz do Rzpłtey należących. Na dobra także duchowne na handel i na kapitały podatki nałożono.

Wiadomość o ucieczce Hrabi: *Entragues* jest niezawodna. D. 28 Sierpnia umknął z więzienia swego w *Mediolanie*. D. 29. tegoż Mca posłał deklaracyą do *Parryża* w okoliczności wiadomey. Wkrotce chce przez druk ogłosić pismo bardziej ią wyjaśniające. W końcu Września w *Triescie* znajdował się.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 24 PAZDZIERNIKA R. 1797. WE WTOREK.

Z Wiednia 14 Października.

D. 6. t. m. nadzwyczajna była sesya w gabinecie naszego Monarchy, po ktorey wysłano kurycrow, do *Peterzburga, Londynu, Udine i Budy.* — Słychać, że korpus *Kondeusza*, który wszedł w służbę *Rossyjską*, do armii naszej na granicach *Włoch* stojący przyłączony będzie. — W krajach *Cesarskich* przystawienie 30,000 rekrutow nakazano. Xże *Cieszyński* z małżonką swoją, jest tu na powrot z *Drezna* spodziewany.

Z Ołomuńca 4 Października.

La Fayette i inni *Francuzi* dawniej tu wareszcie siedzący, winni są uwolnienie swe *Dyrektoryatowi Francuzkiemu*, a szeregulniey *listowi od Ob. Barras do Buonaparte* pisanemu. Publiczność wiedziała, że przed ich wypuszczeniem, rząd chcąc się oczyścić, iż nie należał do surowości z jaką się z nimi obchodzono, wysłał *Margrabię de Chatellet* dla otrzywania od *P. de la Fayette* w tej mierze deklaracyi, którą dał w następujących wyrazach.

„Zlecenie dane *Margrabi de Chatellet* zdać mi się ściągać do 3 punktów. „
1.) *Cesarz JMśc* żąda, ażebym opisał stan prawdziwy w jakim zostawaliśmy w *Ołomuńcu*. Nie jest myślą moją rozwodzić żale. Okoliczności różne wyrażone były w *listach* oddanych, a przynajmniej przesłanych do rządu *Austryackiego*, przez

moją małżonkę, i jeżeli *Cesarz JMśc* po ich przeczytaniu nie jest kontent z rozkazow, w jego imieniu z *Wiednia* przesłanych, gotow jestem dać taki opis *Margrabiemu de Chatellet* jakiego żądać będzie. 2.) *Cesarz JMśc* żąda być zapewnionym, że po moim uwolnieniu udam się bez pośrednie do *Ameryki*. Oznaymiłem dawniej tylokrotnie, że to chęcią moją było, lecz że odpowiedź stosowna w terażniejszej okoliczności wskazywałaby prawie żądania iey odemnie, nie sądzę przyzwolitą rzeczą na to odpowiedzieć. 3.) *Cesarz JMśc* czyni mi honor uwiadamiając mnie, że sposob moey myślenia nie jest zgodny z bezpieczeństwem rządu *Austryackiego*, i że jest wolą iego, abym nigdy do jego krajow nie powracał, bez wyraźnego pozwolenia. — Mam obowiązki, od których sam siebie uwolnić nie mogę. Podległy przez nje jestem *Stanom Zjednoczonym*, a nayprzod *Francyi*, i nie mogę zaciągnąć obowiązkow nie zgodnych z prawami, które kraj moey przepisać mi może. To wyiawszy, mogę zapewnić *P. de Chatellet*, że niezmienną moją jest chęcią nie stąpić krokiem na ziemię będącą pod panowaniem *Cesarza JMci Króla Czeskiego i Węgierkiego*. — Stosownie do tego niżej podpisany obowiązuję się względem *Cesarza JMci*, nie powrócić nigdy do iego krajow bez pozwolenia na to wyraźnego, byleby się to nie sprzeci-

wiało prawom moiej oyczyzny do moiej osoby, (Podpisano) *La Fayette*.

Z Londynu 6. Października.

W niektórych dziennikach znajduje się list officera marynarki, który niedawno zwiedzał porty Francuzkie. Między innymi wiadomościami znajduje się w nim co następuje: „Kupcy w *l'Orient* zapewniali mnie, że mogą łatwo z różnych portow 4. do 500 korsarzy wysłać, zabranie niektórych żadną dla nich nie jest szkoda, w porównaniu z bogatemi zdobyczami okrętów kupieckich Angielskich. — Urodzaje w połnocnych departamentach Francyi bardzo były obfite, w *Brest* słyszałem za rzecz nie mylną, że Francuzi chcą tej zimy wylądować do Irlandyi lub Szkocyi i dla tego w okolicach tego portu do 40,000 ludzi zgromadzili, sam nawet część tego wojska widziałem.,,

Z Indyow mamy doniesienia, że mieszkańcy tamtejsi osobliwszey nabyli zęczości w używaniu broni Europeyckich. W woysku jednego *Naboba* używają karabinow roboty krajowej *Dschindschahl* zwanych, z których tak dobrze mierzyć umieją, że w odległości 170 łokci w 6ciu wystrzałach 4ry razy pomarańcze trafiają.

Z Paryża 6. Października.

Na obchodzie pogrzebowym *G. Hoche* Prezydent Dyrektoryatu miał mowę następującą:

Od zorzy poranku huk spiżu ogłosił festyn Republikanow; intrzenka przyozdobiła wschod najwyżniemi farby. Słońce w całym się blasku okazało. Zdało się z upodobaniem poświęcać promieniami swemi czułą i wzruszającą scenę do ktorej się sposobiono. Lud, urzędnicy i obrońcy jego zgromadzili się dla nczczenia dnia tego poświęceniem hołdu, igrzyskami i symfonią muzykalną. Miłość wolności wszystkich serca unosila; po-

wszechna wesołość na twarzach wydawała się. Zgoda, pokoy i rozkoszne poruszenia niezliczonego tłumu składały jedną tylko familią. Wszędzie obraz szczęśliwości był widziany, a dusza wkróś przeięta na Elizeyckie pola zdawała się bydź przeniesioną.

Niestety! prawdą więc jest; iż tylko na łonie Wieczystego i w pomieszkaniu nieśmiertelności, człowiek używania czytych i nieograniczonych rozkoszy spodziewać się może.

Ale co zachmura horyzont nam zaciemia? z kąd ten szmer żałosny powstaie i męsza ponuro wesołe okłaski wdzięczności? Dzień żalobny zajmuie miejsce święta i odgłosy boleści tłumią radośne pienia. Jeden z najmocniejszych podpor Rzpłtey, Zwycięzca *Weissenburga*, *Quiberonu* i *Renu*; Nieśmiertelny uspokojiciel *Vendée*, *Hoche* nie żyje! inż nie żyje...

Obywateie stroskani pytaią się: jakim sposobem poległ w pośród zwycięskich armii i w kwiecie młodości dostąpiwszy sławy mądrością i świetniami czynami w tym wieku, w którym ludzie pospolicie ieszcze nie doyrzewiają? Jakim on poległ sposobem?

Niezliczone prace, czynność bez granic, trudy i pieczołowitość pełna troskliwości dla sławy i szczęścia Rzpłtey, stargały jego siły; a spisek obalony w dniu 18. *Fructidor*, który zagrażał klęskami oyczyźnie, ostatni cios zadał duszy jego pełney ognia i czułości!

Już nie żyje!.... głos ten grobowy przebiegł Francją od końca do końca — i co moment w mym sercu odżywa się! Ktoż więcey nademnie może utraty jego żałować! był zbawicielem moich. —

(Tu wzmiankuie Prezydent liczne zasługi jego w oswobodzeniu *Vendée*)

Ugasiwszy pochodnie domowej wojny z niespracowaną troskliwością goił tę ranę Rzpl: zadaną i na powszechną miłość swych ziomków zasłużył: *Vendée* żałośna i łzami zalana, wspomina imię jego, a echo z boleścią powtarza te ięki. — Ale *Hoche* jest całej Francyi własnością; wszyscy razem żal nasz okażmy; *Bardy* republikanckie zabrzmiacie pienia żałobne na śmierć Bohatyra, opiewajcie dzieła świetne i piękne czyny jego. A wy dzieci wolności, kochankowie sławy, przyjaciele ludzkości słuchajcie i bądźcie przerażeni.

Już *Hoche* nie żyje!... lecz to tylko śmiertelna jego powłoka zginęła. Historia i tradycja podadzą pamiętkę jego potomności w nayoźniejsze wieki, i opis czynów jego stanie się zabawą filozofów i wojowników przyjaciół wolności! Ty zaś Wszehmocny władco i opiekunie niepodległości naszej, raczysz spuścić dla nas czasami tę duszę wielką, którą z przmiotów bohatyrskich i cnot nayszacowniejszych dobroczynney ludzkości uformowałeś. Jeśliby kiedy domowe zatargi miały nas rozróżniać, lub niesprawiedliwi sąsiedzi do wojny przymuszać, w tenczas na głos twój, *Hoche* się do nas zbliży, opuści na chwile Prawodawców i fundatorów Rzeczypospolit, ludzi cnotliwych, którzy je uszczęśliwili i Bohatyrow, którzy im sławę przynieśli, a nad oyczyzną zawsze mu i po śmierci nawet naimilszą, duch jego unosić się będzie; tchnienie jego pokoy przynoszące, sflumi nienawiść i niezgodę, a na iey mieyscu naydoskonalsza harmonia panować będzie; rycerski jego ogień przeymie wskroś żołnierzy, a geniusz wojenny powodować będzie wodzów naszych, a tak nowe zwycięstwa winni będziemy bohaterowi spoczywającemu w grobie.

nie czemu żalowi powinniśmy się

podawać. Gdy pierwszy hołd naturze został wypłacony, ostatnią powinność i posługę oddawszy popiołom wielkich ludzi, obowiązkiem naszym jest ich naśladować i ta to jest cześć ich prawdziwa.

Dopełniwszy obrządku pogrzebowego, nakazany nam jest z powinności i sprawiedliwego żalu, lecz nim się rozedyziemy, *Bardy* republikanckie zabrzmiacie Hymn wolności. Niech okrzyk powszechny niech żyje Rzplta! rozlega się od *Pirencow* do *Renu*, a od *Renu* do Adryatyckiego morza!

Na ten odgłos żołnierze porwycie się do broni; zagładzcie dziwne czyny wasze ieszcze bardziej zadziwiającemi i przymuscie do pokoiu dumnego nieprzyjaciela. Prawodawcy, rządcy, urzędnicy podwoycie usiłowania wasze, waszą czynność, mądrość, energią i bezinteresso-wność w dopełnieniu godnie obowiązków waszych; Obywatele wszyscy, niech Rzplta będzie bostwem waszym. Konstytucya 3. roku niech będzie arką świętą i powszechnym punktem ziednoczenia. Bądźcie wielkimi, sprawiedliwymi i mądrymi, bądźcie dla innych narodów przykładem przez blask cnot i obraz szczęścia waszego, a w tenczas, w tenczas dopiero, uczczona godnie będzie pamiętka bohatera, którego dziś opiekując kochać nie przestaniemy.

Panegiryk Ob: *Dauncu* zawierał w sobie historyczne życia *G. Hoche* opisanie. Urodził się w R. 1768. Poswięcił się od dzieciństwa służbie wojskowej. WR. 1789. był w gwardyi Francuzki-y. Dobre obyczaje i obywatelstwo jego sprawiły, iż prętko awansował. W czasie bitwy pod *Hondschooten* był Generałem Adjuwantem i taką już w tedy okrył się sławą, iż nominowany został Generałem komenderującym armią *Mozelli*. Poźniej-

sze dzieła jego są wiadome, a ztym powtarzać ich nie będziemy.

Od niższego Renu 4 Października.

Przy Paderborn bunt powstał między chłopami. 4,000 ich uzbroiwszy się uderzyło na komendę złożoną z 50 ludzi i jednego officera. Komenda ta utraciwszy 7miu w zabitych i kilku raniomych porządek cofnęła się. Oddanie dzieścien do jednego klasztoru zakonnice było powodem do tego buntu. Chłopi rozpezdzi zakonnice i zrabowali, a raczey zburzyli cały klasztor. Słychać, że wojska Haskie bunt ten przytknęły.

Z Frankfortu 7 Października.

Bagaż Cesarzkich i magazyny w tył są przesyłane i mają być transportowane do wyższej Bawaryi. Nie zdaje się, żeby Austryackie wojska oczekiwały nasukurs w tych okolicach. Do Moguncyi tylko woluntaryusze *Odonella* są posłani. — Obawa nowej kampanii, coraz się bardziej pomnaża. — Przywrocony do swego Xięstwa Xże *Neuwidzki* mieszka teraz w naszym mieście.

Z Strazburga 8 Października.

Gen. *Angereau* wodz wielkiej armii Niemiec przybył tu onegdaj wieczorem, przyięty był od całej Generalicyi z wielką okazałością. Wczoraj w licznym towarzystwie udał się na drugi brzeg *Renu* do kwatery głównej w *Offenburg*. Dziś z powrotem jest spodziewany. — Potym pojedzie przez *Landawę* do *Creutznach*, a z tamąd do *Wetzlar*. — Odezwa tego wodza do wojska jest oryginalna, w sposobie, iaki dotychczas w pismach tego gatunku używany nie był.

Stosownie do wiadomości z *Bern*, kommissarz Dyrektoryatu Ob. *Maingot*, który popieczętował w *Bazylii* papiery bywszego Dyrektora *Barthelemi*, ma mieć zlecenie żądać od ligi Helwetow oddale-

nia *P. Wikham*, gdyż Dyrektoryat jest przekonany, iż się nie bawi w Szwaycaryi dla interessow Politycznych między W. Brytanią i 13 Kantonami, lecz dla ułatwienia projektow kontrrewolucyi w Rzpłtey Francuzkiej.

Z Stuttgart 8 Października.

Wszystkie wojska Cesarzkie będące w Szwabii, są w poruszeniu od dnia onegdajszego, i różne stanowiska obięły, zdaje się, że to zrobiono w celu wzmocnienia wszystkich miejsc, w ktorych wojska stały, gdy przedugodne warunki były podpisane, ażeby być w pogotowiu na wszelkie zdarzenia.

Z Weilburg 10 Października.

Słychać, że Gen: *Lefevre* jest przeznaczony do kommanderowania lewym skrzydłem armii Niemiec, dziś rano miał iechać do *Strazburga* dla rozmowienia się z Gen: *Angereau*. — Ten zostawił sobie zarządzanie prawym skrzydłem.

Z Kolonii 3. Października.

Armia *Sambry* i *Mozy* wezwała osoby ludzkie, dobroczynne i sztuki wyzwolone kochające, aby się przyłożyły do wystawienia monumentu wiecznego wielkiemu wodzowi ktorego utraciła. Wystawione będzie Mauzoleum na pamiątkę Gen: *Hoche* na polach *Weissenthurn* i fundusz wieczny 2,000 liwrow rocznie ma być wyznaczony w celu użycia go na edukacyą młodzieży. Nauczyciel przez mieszkańców wybrany, za tę pensyą mieć jeszcze będzie ten obowiązek, ażeby dawał baczenie na utrzymanie Mauzoleum. Mężny i dobrze myślący *Lefevre* autorem jest tego pięknego projektu. *Championnet* zatrudnia się jego uzupełnieniem zakupwszy już potrzebną obszerność gruntu. Otworzono subskrypcyą, i już zebrane 15,000 liwrow. Generałowie, officjaliści, wojskowi rang wszelkich całej armii

rowną emulacją okazują, i z gorliwością ubiegają się dla złożenia potrzebnej summy do takowego zamiaru.

Z Klivii 4. Października.

O marszu armii północnej mamy doniesienia, że 3ci batalion strzelców pieszych zeszedłszy przez *Rheinbach* przechodził z tamtąd udał się ku *Düsseldorf*, gdzie przez czas niejaki zostanie. Pierwszy batalion stać będzie w *Verdingen* a drugi w *Neuss*. Cała armia północna w 3ch kolumnach ciągnie, z nią idzie razem wojsko Batawów przednią straż formujące.

Z Hanau 7. Października.

Nietylko wojska Francuzkie nad *Nid-dą* i *Lahną* są w poruszeniu ale też i przy *Moguncyi*. Już od dni 8. Republikanie nie pozwalają dowozu do tej fortecy zboża lub innej żywności, i w całej okolicy podali do wiadomości publicznej zakaz w tej mierze wydany pod karą zabrania wozów i koni. — Przy *Kreuznach*, *Alzey* i *Worms* w znacznej liczbie Francuzi się zgromadzają. — Cesarscy pracują nad naprawianiem fortyfikacji *Moguncyi* i opatrzeniem jej garnizonu do 25,000 ludzi pomnożonego we wszystkie potrzeby do najsilniejszej i najdłuższej obrony. — Wojskiem Austryackim w *Ulm* Gen: *Star-ray* kommanduje. — W *Ehingen* główny lazaret Cesarscy założyli. — Stany eyrkułu Szwabii chcą upraszać Cesarza, ażeby w przypadku wojny zamiast *quintuplum* przyjął kwity swoje na wziętą żywność od 1. Października 1796 r. co 700,000 ryńskich (2,800,000 zł: Pol:) wynosi. — W różnych publicznych pismach czytamy, że legacja Francuzka wkrótce do *Drezna* przyjedzie.

Z Udine 28 Września.

W ostatni poniedziałek Gen: *Meerfeld* i Hrabia *Cobenl* przybyli tu z peł-

nomocnictwem nieokreślonym. Wczoray po południu *Buonaparte* przyjechał tu z *Passeriano*, i udał się zaraz do pałacu *Florio* dla odwiedzenia Hrabiego *Cobenl*, gdzie się oraz inni Ministrowie znajdowali, tu pierwsza rozmowa trwała godzinę czasu. Potym Hrabia *Cobenl* udał się do Gen: *Buonaparte* mieszkającego w zamku Arcy Biskupim, a ztamtąd pojechali razem do pałacu *Antonini* do Margrabiego *de Gallo*, tam między Hr: *Cobenl* i Gen: *Meerfeld* z jednej strony; Gen: *Buonaparte* i Gen: *Massena*, z drugiej przy pośrednictwie Margr: *de Gallo*, aż do 1 wszey po połnocy trwała konferencya. Pełnomocnicy iedli u Margr: *de Gallo* i o 3ciey po połnocy kontenci z siebie rozeszli się. Generałowie Francuzcy powrocili potym do *Passeriano*. — Dziś Plenipotenci Cesarscy i Margr: *de Gallo* obiadają u Gen: *Buonaparte*.

Z Mediolanu 3. Października.

Wczoray przejeżdżał tedy spiesźnie kuryer z *Udine* do *Paryża*. Od tego momentu rozchodzi się pogłotka, że woyna jest niezawodna. Armia już jest w marszu. Jazda pod Gen: *Dumas* posunęła się naprzod. Generał Artyl: *Lespinasse* jest już w *Codroipo* i od *Adygi* do morza *Adryatyckiego* wszystko jest w poruszeniu.

Z Roveredo 6 Października.

Różne poruszenia w wojskach Cesarzkich sprawiły mniemanie, iż kroki nieprzyjacielskie wkrótce się rozpoczną. Odbieramy jednak wiadomość, że zawieszenie broni do d. 18. t. m. przedłużone zostało (Podług doniesień z *Wiednia* armistycium do 22. t. m. trwać ma.)

Z Madrytu 24 Września.

Wiadomość o zdarzeniach Paryżkich d. 18 *Fructidor* różnie tu wrażenie sprawiła. Xiążę Pokoju okazał z tego ukontentowanie. Jednakże część ta deklaracyi

Duverno de Presse w której wyraził, że Król Hiszpański i Minister *las Casas*, byli gotowi dopomagać kontr rewelucyonistom zewnętrznym, mocno zmartwiła pierwszego Ministra Hiszpanii, oświadczył Ambasadorowi Rzplitey Francuzkiej wszystko, co tylko można było dla oddalenia podobnych podeyrzeń: donosił, że wiele używano sposobow dla nakłonienia Króla do złamania traktatu, lecz zawsze na próżno, że to służyło tylko do tym mocniejszego utwierdzenia Króla i jego Ministrów, w stateczney chęci utrzymania zawsze dobrej przyjaźni z Rzplitą Francuzką.

Z Stralsund 10 Października.

W niedzielę to jest d. 8. między 9

i 10 z rana Królowa popłynęła w podróż do Szwecyi przy bardzo pomyślnym wietrze. Pożegnawszy w naczulszym sposobie matkę i siostrę, wsiadła do zupełnie nowej szalupy i popłynęła w niey do królewskiej brygantyny *Disa*, która zaraz wyszła pod żagle przy wystrzale 256 razy z armat fortecy. Wczoray przed południem Królowa przybywszy do *Pert*, wsiadła na liniowy okręt *Nanligheten* i przy pomyślnym wietrze w dalszą podróż do *Carlsrony* puściła się. — Matka iey Xiężna Bad-ńska z dworem swym wczoray rano do siebie odiechała.

Kommissya przez Nayaśnieysze dwa Dwory Cesarskie i Królewsko Pruski, do upadłych szesciu Bankow, to jest: Urodzonych Piotra Teppera, Karola Szultza, Fryderyka Kabryta, Prota Potockiego, Macieja Lyszkiwicza i Jana Dawida Heyzlera wyznaczona. — Wszystkim w ogolności wierzycielom, we wszystkich iakichkolwiek bądź krajach znajdującym się, a prawa i pretensye iakiejkolwiek do upadłych wyżej wyrażonych Bankow mieć się rozumiejącym do wiadomości publiczney podać, iż Kommissya przerzeczona od wyżej wzmiankowanych trzech Nayaśnieyszych Dworow wyznaczona stosownie do prawideł też Kommissyą stanowiących, działo swoje w Mieście Warszawie na dniu 18. Miesiąca Września roku 1797. rozpoczęła, a w dalszym ciągu swych czynności do każdego w szczególności upadłego Banku Deputacją z Grona swego wyznaczyła. — Zaczyn wszystkich wzmiankowanych w ogolności wierzycielow, ażeby w przeciągu trzech Miesiący od dnia dzisiejszego do dnia trzeciego Miesiąca Stycznia roku nadchodzącego 1798. miarkując przed tą Kommissyą bądź osobiscie, bądź przez umocowanych Pełnomocnikow, stawali, Prawa swoje likwidowali, lub dawnieysze swe likwidacye legalizowali, zawiadomia. Po którym to upłynionym czasie nie likwidujący Praw swych wierzycielow, zupełnie w pretensyach swoich upadać będą, i onym wieczne milczenie nakazane będzie. — Aby zaś Proklamacya ninieysza do każdego wiadomości doszła, one w gazetach Wiedeńskich, Peterzburzskich, Berlińskich, Warszawskich, Hamburskich, Amszterdamskich, Królewieckich, Krakowskich, Gdańskich, Wrocławskich, Lwowskich, i Litewskich, po trzy razy w przeciągu wyżej oznaczonym, wydrukowaną i ogłoszoną, mieć chce. — Działo się w Warszawie na sessyi Kommissy d. 3. Miesiąca Października R. 1797.

Zgodno z Protokutem Adam Mędrzecki teyż Kommissy Pisarz.

Publicandum.

Damit durch das Einwechseln der Friedr. und Friedr. Wilhelms Behufs der Versendung ausser Landes das Land nicht davon entblößt werden möchte, so ist mittelst Cabinets Ordre vom 10ten v. M. das fernere Einwechseln derselben Behufs jener Exportation vor der Hand verboten, welches daher zur Nachricht und Achtung hierdurch bekannt gemacht wird. Signatum, Warschau den 6ten October 1797. — Königl. Südpreuss. Krieges und Domainen Kammer.

Die 47. Ziehung der Königl. Preussisch: Süd-Preussischer Dritten Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungsschulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen.

Obwieszczenie.

Aby przez wymianę Frydrychsdorow i Frydrych-Wilhelms-Dorow w celu wysyłania onych za granicę kray z tego gatunku złota nie był ogołoconym; Zaczyn mocą rozkazu gabinetowego pod dniem 19. przeszłego Mca dalsza wymiana i wywóz tegoż złota za granicę tymczasowim wstrzymanym i zakazanym został; Co dla wiadomości i przestrogi publiczney ninieyszym pisnem ogłasza się. Dany w Warszawie dnia 6 Października 1797. roku. — J.K. Mci Pruski Południowych Woienna Ekonomiczna Kamera.

47. Ciągnięcie Króla J. Pruskiego Trzeciej Loteryi Liczbowej. Na rzecz Inwalidow, Wdow, i Szkol, tudzież na wsparcie Szpitalow urzędzone, działo się w Warszawie w przyto-

in Warschau in Gegenwart der Königl: General Lotterie Administrations Commissarien Montag den 27ten October 1797. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

60. 34. 41. 13. 9.

Die 44 Ziehung ist Donnerstag den 2 November 1797. Früh um 9. Uhr. — Die Einfätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Dinstad den 31 October morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 45 Ziehung bleibt auf den 17 Novembra.

In den Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Classen Lotterie zu haben.

Citatio Edictalis.

Von dem Justiz-Magistrat der Königl: Preufs: Haupt- und Residenz-Stadt Warschau sind mittelst öffentlichen Aushangs, welches an gewöhnlicher Gerichtsstelle, sowohl hier, als im Lowicz und Thorn affigiret worden, alle und jede Gläubiger des hieselbst verstorbenen Hut-fabrikanten Jean François Paulet, über dessen nachgelassenes Vermögen, wegen Unzulänglichkeit desselben, der Concurs eröffnet worden, zur Liquidation und Verification ihrer Ansprüche in termino den 19ten November a. c. Vormittags um 9 uhr, vor unserm Deputato Herrn Justiz Rath Kaufsch, im Collegien-Hause am Neustädter Thor Nro 167. unter der Verwarnung vorgeladen, daß die Ausbleibenden mit ihren Forderungen an die Concurs Masse präcludiret, und ihnen deshalb gegen die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen auferlegt werden soll.

Uebrigens werden denen entfernt von hier wohnenden und andern Gläubigern, welche in termino per Mandatarium erscheinen wollen, in Ermangelung etwaniger Bekantschaft, die hiesigen Justiz-Commissarien Herren Kohlheim und Rinke dazu vorgeschlagen. Warschau den 27ten Junii 1797. Königl: Preuf: Justiz-Magistrat.

Von dem Justiz-Magistrat der Königl: Preufs: Haupt- und Residenz-Stadt Warschau sind alle diejenigen, so an das Vermögen des Kaufmann Joseph Rose, so wüßer wegen Unzulänglichkeit desselben per Decretum vom heutigen Dato der Concurs eröffnet worden, und welches nach einem ohngefahren Ueberschlag etwas über 4.000. Rthl: beträgt, einige Forderung und Anspruch zu haben vermeinen, öffentlich dergestalt vergeladen worden: daß sie binnen 3. Monaten ihre Forderungen mündlich oder schriftlich anzeigen, auch ihrer Anmeldung die Abschriften derer Urkunden, worauf sie sich gründen, beylegen, hiernächst aber in dem angezeigten Liquidations Termin den 27ten December c. Vormittags um halb 9 Uhr vor unserm Deputato Herrn Justizrath Radke im Collegien-Hause am Neustädter Thor Nro 167. sich in Per-

mności Kommissarzow Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiej w Poniedziałek d. 27. Paździer: 1797. rano o godzinie 9. — Wyciągnięone Numera są:

60. 24. 41. 13. 9.

44. Ciągnienie będzie we Czwartek 2. Listopada 1797. rano o godzinie 9tey. — Stawki u wszystkich Kollektorow, w Warszawie i na Pradze tylko do Wtorku d. 31. Paździer: rano, a w Kantorze Generalnym w Warszawie aż do wieczora przed ciągnieniem przyjętemi będą.

45. Ciągnienie będzie d. 13. Listopada.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Losow na Krolewską Berlińską Loteryą Kłafsową.

Edictalis.

Przed Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy, na mocy wydanego obwieszczenia, które w zwyczajnych mieyscach sądowych, tak tu iako też w Lowiczu i Toruniu przybite zostały, zapozywają się wszyscy Wierzyciele niegdy Jana Franciszka Pauleta Fabrykanta Kapeluszw, do którego majątku z przyczyny nie wystarczającej Masy Konkurs otworzony został, iżby na terminie dnia 19. Listopada a. c. z rana o godzinie 9. przed Deputowanym naszym JPanem Kaufsch Radcą Magistratu Sprawiedliwości pretensye swoje likwidowali, i takowe weryfikowali, z ostrzeżeniem iż nie stawiający z swemi pretensyami na zawsze upadną i wieczne im milczenie, względem innych kredytorow, nakazane zostanie.

W reszcie tym wierzycielom, ktorzyby w odległości zostawali, lub iakowey znaiomości nie mieli, a na terminie przez Plenipotentą stawić się chcieli, proponują się Justiz-Kommissarze: JPP, Kohlheim i Rinke. W Warszawie dnia 27 Czerwca 1797. Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Przed Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy, zapozywają się wszyscy ci, ktorzykolwiek do majątku Jozefa Rose Kupca (do którego konkurs przez Dekret pod dniem dzisiejszym dla nie wystarczającej masy rozpoczęty został i masy onegoż według Billansu przeszło 4.000. Reis Tal: wynosi) iakowe Prawa i pretensye mieć rozumieją, iżby ciż w przeciagu 3ch Miesięcy ustnie lub na piśmie okazali, oraz przy swoim zameldowaniu kopie Dokumentow prawnych przyłączyli, a to iednak na oznaczonym terminie Likwidacyinym dnia 27go Grudnia o godzinie poł 9tey przed Deputowanym naszym JP. Radke osobiscie lub przez dopuszczonych Plenipotentow stawili się, ogół i rodzaj swych pretensyi z okolicznościami podali, listy i inne srodkujące dowody, ktorými prawność i rze-

son oder durch zulässige Bevollmächtigte gestellen, deren Betrag und die Art ihrer Forderung umständlich angeben, die Dokumente, Briefschaften und übrige Beweismittel, womit sie die Wahrheit und Richtigkeit ihrer Ansprüche zu erweisen gedenken, unchriftlich vorlegen und anzeigen, das Nöthige zum Protokoll verhandeln, und alsdenn die gesetzmässige Ansetzung in dem abzufassenden Erstigkeits Urtheil; dagegen bey ihrem Ausbleiben und unterlassener Anmeldung ihrer Ansprüche gewärtigen sollen, daß sie mit allen ihren Forderungen an die Masse werden präcludiret und ihnen deshalb wider die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen werde auferlegt werden. Uebrigens werden denjenigen Gläubigern, welche durch gesetzliche Urtheile an der persönlichen Erscheinung gehindert werden, und denen es hieselbst an Bekanntschaft fehlet, die Justiz-Kommissarien Rinke, Lutterkorth und Drews angewiesen, wovon sie sich einen wählen und denselben mit Information und Vollmacht versehen können. — Wornach sich also sämtliche Gläubiger des vorgedachten Kaufmanns Joseph Rose zu achten haben. Den 27ten August 1797. — Königl. Preus. Justiz-Mag.

Da die Liste der zu Berlin geschehenen Ziehung der 4ten Classe 7ter Königl. Classen Lotterie eingegangen ist, so wird dieses den Interessenten von seiten des hiesigen Haupt Lotterie Einnahme Comptoir hierdurch bekandt gemacht, um bey demselben sowohl solche nachzusehen, als auch die gezogene Gewinne im Empfang zu nehmen. Auch sin noch zur 5ten Classe, 7ter Königl. Classen Lotterie, welche den zoten November a. c. gezogen wird, und wovon der Plan gratis zu haben, ganze Loose à 18 Thlr halbe à 9 Thlr und viertel à 4 Thlr 12 g. g. in Golde zu bekommen. Die Gewinne dieser 5ten Classe, sind resp. von 30,000. Rthlr in Golde, 20,000. 10,000. 5,000. 2,500. 2,000. 1,000. 500. 200. 100. etc.

Die Herzoglich Braunschweig-Oelsische Cammer und das hiesige Burggräfliche Amt citirt hierdurch edictaliter den seit mehr den 20 Jahren verschollenen Kaufmanns Burschen Johann Ernst Koenigk auf Medzibohr in Schlesien, auf Instanz seiner hier im Lande befindlichen Geschwister und nächsten Anverwandten; daß er oder seine etwan anderwärts zurückgelassene unbekante Erben und Erbnehmen binnen einer Frist von Neun Monathen und zwar in termino peremptorio et praecipudiali den 23. April Künftigen Jahres 1798. früh um 9 Uhr vor hiesiger Kammer entweder persönlich oder schriftlich oder durch einen Bevollmächtigten der mit gerichtlichen Zeugnissen von Ihrem Leben und Aufenthalt versehen seyn muß, ohnfehlbar melden, und daselbst wegen an und Ausführung seines Rechts an die für ihn gerichtlich deponirten Erb-gelder aus der Verlassenschaft seiner Eltern die weitere Anweisung im Fall seines Aussenbleibens aber gewärtigen soll, daß er der Verschollene nach Vorschrift der gesetzte werde für todt erklärt, seine unbekante Erben und Erbnehmen aber praeculdir und diese Erb Antheile seinen hier bekannten ab actis constirenden Geschwistern und nächsten Verwandten werden zugesprochen und verabfolgt werden. Oels den 4. Julii 1797.

Zu Bernardynkami nad wistą przy ulicy Biało-skornicza pod Nro: 2623. iest na zastaw lub na dzierzawę Łaznia każdego czasu.

Na Ulicy Tamka pod Nem. 2871. Łaznia z domem mieszkalnym ogrodkiem i placem na skład drzewa iest do najeęcia od nowego Ro. 1798. Kłoby sobie życzył, niech się uda do JP. Pianowskiego mieszkającego na marienstacie pod Nem. 2647. gdzie się dowie o cenie komornego.

telność swych pretensyi dowodzić myślą na piśmie złożyli i okazali, potrzebne Dokumenta do protokollu podali, niemniej Prawa Prioritatis do rozpoznania ich pierwszeństwa stosownie do Prawa umieścili. Przeciwnie zaś w przypadku nie zgłoszenia się i nie meldowania swoich pretensyi spodziewać się mają, iż ze wszystkimi pretensyami swemi do masy mianemi upadną, i onym wiecnie milczenie, przeciwko innym kredytorom nakazane zostanie. — Naostatek tym kredytorom, którzy z prawnych przyczyn stawić się nie mogą, lub onym na znaiomości brakowacby mogło, wyznaczaia się Justiz-Kommissarze JPP. Rinke, Lutterkorth i Drews, z których sobie iednego obrać, i tegoż informacją i Plenipotencyą opatrzyc mogą. Podług tego więc wszyscy kredytorowie pomienionego Jozefa Rose sprawować się mają. Dnia 27. Sierpnia 1797. Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedliwosci.

Gdy już nadeszła lista ciagnionej w Berlinie 4tey Klasy 7mej Krolewskiej Klasy czney Lotteryi, więc o tym generalny tuteyszy Kantor Lotteryi donosi wszystkim, ktorych to interesuie aby ją przeyrzeli i wygrane swe odebrali. Można także iefzcze dostać do 5tey klasy 7mej Krolewskiej Klasy czney Lotteryi, ktora dnia 20. Listopada będzie ciagniona i ktorey Plan gratis się rozdaie, całych losow za 18 Thlr: poł. losow za 9. Talar: i ćwierć losow za 4. Talar: 12. dobr: gr: w zlocie. Wygrane tey 5tey Klasy czynią 30,000. Talar: w zlocie, 20,000. 10,000. 5,000. 2,500. 2,000. 1,000. 500. 200. 100. etc.